

SKAUTSKÁ KNIHOVNA.

Svazek 9.

ROVERING

ÚČEL A METODY ROVERSTVÍ.

Napsal P. B. NEVILL, hlavní zpravodaj pro rovery.

Přeložil a doslovem opatřil JAN NOVÁK.

1926

Nákladem Svazu Skautů-Junáků RČS v Praze.

AUTORISOVANÉ VYDÁNÍ.

TISKEM KNIHTISKÁRNY „BLAHOSLAV“, PRAHA II., KRAKOVSKÁ 7.

ÚVOD.

Tak mnoho otázek vynořilo se o vedení roverské větve ve skautském bratrství a tu každý cítí, že je potřebí sloučiti zkušenosti a poznámky z různých pramenů, což nebude bez zájmu a také ne bez užitku pro ty, kteří dosud neměli příležitosti utvořití životnou jednotku roverů.

Každý skautský vůdce velmi si cení, může-li mítí kolem sebe své starší hochy, stejně pro závažné služby, které mu mohou prokázati při výchově mladších hochů, jako pro své vlastní uspokojení, vidí-li, kam až dospěla jeho často velmi námahyplná a obětavá činnost, když z nich chtěl vychovati dobré občany světa, v němž žijeme.

Na stránkách, které následují, pokusil jsem se sestaviti několik bodů, které by vytýčily cestu těm, kteří by chtěli po ní jíti.

Některé z těchto bodů jsou staré a dobře založené mezníky, mnohé však jsou nové, naznačující jen slabě obrysy a bude-li někomu, kdo přehlédne tyto stránky, možno pomoci nám je vyplniti, vykoná skutečně dobrý skutek na prospěch největšího bratrstva mládeže, jaké kdy viděl svět.

Stále naléhavěji si uvědomujeme, že výchova hochů nekončí dobou, kdy ve 14 letech opouští školu, a ani v 18 ne, měl-li štěstí, že mohl navštěvovati školy vyšší. Je vůbec pochybno, můžeme-li kdy říci, že výchova jednotlivcova je úplně ukončena, poznáváme-li, že čím jsme starší, tím více nalézáme věcí, jichž je hodno si povšimnouti a o nich se poučiti, dovedeme-li jen jíti s očima otevřenýma.

Mladému muži staví se v cestu různé problémy, obtíže a pokušení; má nadbytek energie, ale chybí mu zkušenosti. Nedovede energii účelně využít, nedostatek zkušeností však — ale za to nelze jej kárati — přivádí leckterého na cestu s kopce.

Je jisto, že je veliká potřeba lidí — lidí s životními zkušenostmi — aby razili cestu a ukazovali svým mladším bratrům, kam nohu postaviti, jinak neodvratně kráčejí do bahna, které je pohltí.

Bylo řečeno, že nejlepší cesta, jak se poučiti, je cesta praktické zkušenosti. Ano, je tomu tak, žádný však učitel nemůže vésti žáky, aby sám sobě dovedl ve všem pomoci, pro sebe vše vykonati a vyzkoumati, býti vždy a ve všem sobě sám mistrem.

Jsou věci v životě, které jsou příliš dalekosáhlé, příliš posvátné, než aby se k nim mohlo dospěti pouhou vlastní zkušeností a zde je to právě, kde je žádoucí taktuplné vůdcovství.

Roverům, kteří budou čísti tyto rozpravy a kteří snad pocítí, že se tu snažím klásti základy zákona, chci říci jen jedno, a to, aby vzpomněli, že tyto poznámky byly napsány po létech praktických zkušeností a že není jich předmětem nic, než snaha posloužití skautskému bratrství, aby spělo kupředu a vzhůru, což, jak věřím, bude největší věc, kterou skauting vykoná, zejména ve vybudování světového bratrstva mládeže.

Připomínám dále, že celá má teorie o velkém díle, kterého se hnutí skautské podjalo ve větvi roverské, je založena na zásadě, která žádá, aby roveři vychovávali sami sebe.

Protože však více očí více vidí a dvě hlavy bývají moudřejší než jedna, tu, je-li ta druhá na ramenou člověka, jehož si třeba vážit a který má hojně životních zkušeností, bude vám jeho rada cenná, i když se jí nebudete řídit.

Hovoří-li se na těchto stránkách pouze o roverech a nikoli o „roverech-skautech“, což by byl jedině správný název této skautské větve, je to pro stručnost a jedině pro stručnost. Roveři jsou skauti a tuto skutečnost nesmíme nikdy pustiti se zřetele; kdyby nebyli skauty v pravém smyslu toho slova, bylo by pro skautské hnutí lépe, kdyby jich vůbec nebylo.

Končím tyto osobní poznámky vděčným díkem všem, kteří mi při vydání této knížky pomáhali konstruktivní kritikou. Budou mi vítány náměty všech, kteří mají co hodnotného říci, takže příští vydání bude moci býti cennější tohoto.

P. B. N.

PROČ ORGANISUJEME ROVERY.

Kdo je rover a proč nutno mítí takovou větev ve skautském hnutí? Odpověď je velmi prostá, věnujeme-li věci minutu přemýšlení. Skauting se počal jako hnutí hochů; byl to pokus, který se skvěle zdařil. Poznalo se, že je přitažlivý pro hochy všeho stáří a tu pro chlapce od 8 do 12 let byla vytvořena větev vlčat. Tento příliv malých chlapců a snad i pojmenování hnutí „Svaz hochů-skautů“ (the Boy-scouts Association) způsobil, že starší junáci v mnohých případech počali považovati skauting za „dětinství“. S ohledem na skutečnost, že podle pravidel mohli býti členy organisace hoši jakéhokoli stáří, nikoli však přes 18, značná většina členů opouštěla oddíly mezi 14. a 16. rokem, když se domnívali poznati, že skauting není již hrou jim dostačující.

Byly tu ovšem mnohé skvělé výjimky z tohoto pravidla a práce oněch vůdců, kteří dovedli překonati tyto obtíže v časných dnech hnutí, nemůže býti ani dost oceněna, neboť dokázali, že skautský duch hochům vštípený může býti rozvinut nejen na prospěch jich samých, ale i národa, jehož jsou členy a tak i všeho lidstva vůbec.

Aby i tato „staršínská“ skupina hochů byla udržena v organisaci, utvořeno bylo zvláštní odvětví po velmi pečlivém přemýšlení a četných pokusech za účelem podchycení hochů dospívajících a také proto, aby jim byl ozřejměn fakt, že vždy bylo pomýšleno na to, aby při hnutí setrvali. Případně i proto, aby mladíci, kteří neměli možnost státí se skauty v době chlapectví, mohli se připojiti ke hnutí.

Roverství nutí nás užívatí významu „mladík“ jako protivy k „hoch“ a zde sluší hledati pravé tajemství úspěchu, se kterým se roverské hnutí potkává. Práce je tužší, hry namáhavější, rozhled širší než u hochů a to může býti konáno úspěšně jen tehdy, jsou-li mladí lidé slučováni takovým způsobem, který jmenovaným požadavkům hová.

Proto roverské hnutí v naší organizaci je přirozeného vzrůstu a vyžaduje si pozornosti a studia všech zpravodajů a vůdců. Nezávisí-li budoucnost celého bratrství našeho na zdárném vývoji naší seniorské sekce ve správných mezích?

Hnutí nebude souzeno jen podle lidí, které produkuje, ale dnešní roveři budou tvořiti falanx, která ponese naše bratrství do budoucna.

Pravíť náčelník náš, Sir R. Baden-Powell v knize „Na pouti za úspěchem“: „Předmětem roverského odvětví v našem hnutí je uschopnění mladé muže, aby sami se mohli vyvinouti ve šťastné, zdravé a užitečné občany a dáti každému z nich příležitost, aby dosáhl úspěchu ve svém povolání.“

Nikdy nebylo ve světě tolik potřebí dobrých občanů jako v dnešních dnech a tak roverství svým bratrstvím a službou jiným, jimž náčelník vytyčil praktickou cestu v rozvoji skautského výcviku, je schopno povznést mladé lidi dneška a pomoci jim zdolatí ony záludné snahy, které mají za účel podlomiti charakter toho kterého národa.

ROVERSKÝ VŮDCE.

Mnohý vůdce budující na zásadě (o které něco někde slyšel), že roveři musí jednati samostatně, tedy míti sami i vedení, těší se, jak to bude znamenité, až bude míti silnou roverskou družinu při svém oddílu, která mu bude nápomocna při práci se skauty nebo

vlčaty. Snad starší hoši vymkli se poněkud jeho vlivu, což ho svede, aby zkusil nový způsob výchovy. Tu řekne: „Udělám z nich rovery.“ Napíše si pro odznaky, rozdá je mezi starší hochy, řekne jim, že jsou teď „roveři“ a že musí jednat samostatně.

Nová myšlenka se chlapcům ze začátku zalíbí; dají se do toho, sestaví si program velmi náročný, který za několik měsíců nebo i týdnů opustí a postupně degeneruje jejich roverství ve sportovní nebo taneční klub.

Tu potřebuje vůdce pomoci při vedení svého oddílu. Vyzve své, tak zvané, rovery — nadarmo však. Úsudek jeho je pak brzo hotov: „Roverské hnutí je omyl, nevede k ničemu.“

Jiný obrázek. Je to vůdce, který se bojí o své starší skauty. Ti rozvinuli několik samostatných myšlenek a chtěli by je provádět. Rádi by se stali rovery, ale vůdce by je nerad ztratil z oddílu. Konečně s nechutí svolí, když vidí, že by vystoupili, kdyby jim nepovolil, ale uvnitř je rozhodnut, že je bude držeti náramně zkrátka a hledět, aby konali, co on si přeje. Účastní se jejich schůzí, vnutí se jim za roverského rádce, řídí práci podle svého, honí je činit to a ono, protože o n je zároveň vůdce i rádce a že o n nejlépe musí vědět, co je oddílu zdrávo.

To snad je rozhodujícím důvodem pro něho, ale nezamlouvá se to jeho roverům a jeden po druhém, nebo všichni najednou odpadnou a my slyšíme znovu: „Roverství je omyl, k ničemu nevede.“

Tu je člověk, který zamítá roverství jako omyl, protože zkusil nechat rovery jednat samostatně a tu druhý, nařikající stejně, protože zkusil rovery vést sám. Nejsou to výmysly, potkáváme se s oběma zjevy znovu a znovu.

Jednoho jsem si jist: nezdar nesmíme hledat v roverství samém nebo ve vůdci, ale v *metodě vůdcem použité*; obě metody shora naznačené jsou špatné. Jsem přesvědčen, že třeba by i některá z těchto metod

měla konec konců úspěch, je to jen výjimka z pravidla.

Rozluštění problému leží mezi těmito dvěma krajními případy a může být vyjádřeno slovem *spolupráce*.

V obchodním světě býváme svědky, že starobylá firma, založená před několika generacemi, ale stále vedená konservativními principy, že „co dobré bylo pro tatíka, je dost dobré i pro mne“, dříve nebo později se zhroutí, nedovede-li majitel využití a uznání pokroků v obchodě a průmyslu. Naopak, jinde vidáme, jak se hroutí závod, jehož majitel pln čilosti a nadšení dal se do práce s velkolepými myšlenkami a světobornými plány, ale s nedostatkem zkušeností. Čeho je potřebí v obchodě v dnešních dnech, je spolupráce zkušeností stáří a energie mládeže. A co je správné pro vedení obchodu, je správné i pro vedení roverského kmene.

Roveři mohou jednat samostatně jen po určité meze, do určité míry, odvislé od rádce roverské družiny, ale je jim třeba rady a zkušeností staršího, aby nezabředli — muže, který musí být ve stálém a sympatickém styku se všemi rovery.

Tímto mužem má být vůdce, ale všechno jeho přičinění o věc bylo by bez užitku, kdyby nerozuměl hodně základům spolupráce s mladými muži. Cítí-li, že nelze mu podniknouti tuto činnost, která je mnohem obtížnější, nežli vedení vlčat nebo skautů, jest mu učiniti vše, aby našel někoho jiného, který by se k úkolu tomu hodil.

Tomuto muži říkáme budeme *vůdce roverů*, abychom zabránili zmatkům, protože se tak vyjadřuje lépe přímý poměr mezi ním a rovery, nežli prostým názvem *vůdce*.*)

*) V anglickém textu jde o názvy „Rover Leader“ a „Rover Scoutmaster“, což u nás, kde slovo „vůdce“ musí zastupovati oba pojmy, je nepřeložitelné.

Vůdce roverů má býti muž bohatých životních zkušeností, ohromné trpělivosti, vzbuzující neomezenou důvěru, vsutku výjimečná osoba v každém ohledu.

Jest mu především uvědomiti si nesmírný rozdíl mezi družinou čilých, pohyblivých chlapců a družinou mladíků, dospívajících v mužství, z nichž každá skytá při vedení své zvláštní potíže, proti nimž třeba bojovat a naráží zhusta na překážky téhož druhu, jimž se musí čeliti v boji života.

Mladý muž je přirozeně pln nadšení a velikých ideálů, jak často však ztroskotá v životě svém i vedle jiných, protože se mu nedostalo dobré rady v pravý čas. Vůdce roverů je muž, který dovede poraditi a který pozná pravý okamžik, kdy je na radu čas.

Roverský vůdce jest jen tehdy na svém místě, dosáhl-li nejlepších výsledků. A můžeme v hnutí našem cíliti po něčem jiném než po nejlepším?

Nejcennějším snad aktivem roverského vůdce je ctnost trpělivosti. Je-li moudrý muž, zaujme místo jako jeden z roverů s jedním hlasem, nebude příliš mnoho mluvit a nebude se horšiti, bude-li jeho názor přehlasován. On může býti v právu a většina v nepravu. Je-li tomu tak, brzy se to ukáže a roveří, poučení, budou toužiti po jeho radě. Příště pak budou jednatí spíše ve shodě s jeho názory.

Jest jen jediný případ, kdy musí býti připraven prorazit svou autoritou, zakročiti, a tu nesmí býti pochyb o tom. Je to tehdy, když hlasování vzdor všem rozumovým důvodům vyznělo proti duchu skautskému. Tenkrát a jen tenkrát je jeho zákrok ospravedlněn. Je mu však velkou míti péči, aby stál na dobrém základě, jinak vliv, který si na rovery získal po dlouhých měsících trpělivosti, starostí a přemýšlení, rozplyne se v nic jako bublina.

V tom tkví tajemství úspěšného vůdcovství. Roveří musí poznati vlastní zkušeností, že rada jejich vůdce je opravdové ceny. Dospěli-li v této lekci poučení

jako celek, urazili značný kus cesty k přesvědčení, že taková rada je dobrá i jednotlivci a to buď účelem každého roverského vůdce — získati důvěru všech a každého zvlášť.

ROVERSKÝ RÁDCE.

Rádce roverů má býti mladý muž, jeden z nich. V mnohých případech bude to nejstarší člen družiny, ale nehledě k tomu, že to nemá býti nejmladší, přece vedle stáří — které má svůj význam — jsou to mnohem důležitější vlastnosti, jež někoho činí způsobilým. Z toho plyne, že ani vůdce skautů, ani vůdce roverů nemá zaujímatí funkce roverského rádce, leda by zvláštní okolnosti nutily ho, aby činným vůdcovstvím zasáhl v obtížném období.

Rádce roverů buď ustanoven svou družinou se schválením roverského vůdce. Při tomto ustanovení je třeba nejúzkostlivější péče, neboť celý budoucí úspěch družiny je odvislý od správného výběru. Roverský vůdce dobře vyloží družině, které vlastnosti se požadují od dobrého rádce, aby družina mohla s největší vážností uvažovati, než položí svůj hlas při volbě.

Rádce roverů je nesporně vedoucím ve všech skautských činnostech a má býti schopen cvičiti svou družinu k roverským průkazům.

On má umět vyzkoumat, které činnosti zajímají jeho druhy, o kterých předmětech by se s úspěchem hovořilo, proto musí poznat dobře každého soudruha z družiny, neboť nepoznav jich, neporozuměl by ani jejich snahám a názorům. Aby toho dosáhl, učiní dobře, bude-li hochy zváti k sobě, nebo získá příležitost, navštěvovati je v jejich domově. A nejlepší cestou, jak se se všemi důkladně sblížití, jsou výpravy, uspořádané koncem týdne (Week-end hikes).

Jen tehdy, pozná-li rádce roverů důkladně své druhy, může doufat v úspěch ve vedení své družiny. Je tu sto a jedna nesnáz, která snaží se zabránit klidné spolupráci ve skupině mladých mužů — rovery nevyjímaje — a je věcí roverského rádce, aby dovedl stále udržovati svou družinu pohromadě. Musí bystře pozorovati okolnosti, za nichž snadno vznikají nehody a na první znamení utlumiti je v zárodku.

Není třeba říkati, že musí to být junák charakterní, ke kterému každý rover může vzhlížeti jako ke vzoru správného života. Třeba bych ani nepřeceňoval moc příkladu, přece hodnota roverského rádce stoupne, bude-li míti i jisté schopnosti vůdcovské. Mnohý chla-pík je schopen vésti beze všech obtíží a námah, vůdcovství se zdá býti jeho přirozenou schopností a takový by měl za tento dar denně děkovati bohu a prosíti, aby mu ukázal cestu, jak by jej užil ve službě na prospěch jiných.

Dobrý roverský rádce má míti takt, náklonnost, zdravý názor, nadšení, prostou mysl; má býti nave-skrze oddaný, přesný v povinnostech a širokého roz-hledu. Postrádá-li některé z těchto vlastností, jest mu učiniti vše, aby jich nabyl a tak se stal způsobilým pro své povolání, které, toho nezapomínejme, je mnohem obtížnější, než ono roverského vůdce, jemuž často napomáhá v očích jeho skautů jakýsi nimbus hrdiny.

Třeba však byl roverský rádce bůhví jak skvělý vůdce, není schopen zdolatí a překonatí všechny různé problémy, které se mu naskytnou a tu přichází na řadu nejdůležitější činitel v úspěšném vedení družiny. Musí tu býti svazek náklonností mezi rádcem a vůd-cem družiny roverů, bez něhož není možno ani nej-llepších výsledků zužítkovati. Ačkoliv toto závisí po výtce na vůdci roverů samém, přece rádce může se své strany učiniti mnoho, aby zajistil pravou atmo-sféru. Kde trvá tento svazek vzájemné sympatie, tam roverský rádce přednese potíže vůdci a s jeho radou

a pomocí najde často východisko ze situací, které se před tím zdály beznadějně.

Jest mu mítí na paměti, že je po všecken čas pozorován svými rovery; nevede zástup hochů, kteří by ho následovali slepě, ale skupinu mladých mužů, kteří svou roverskou činností byli vycvičeni přemýšletí a roverský rádce musí býti dosti zdatný, aby správně ovládl jejich náklonnost.

Vyskytne se tato otázka: Může roverský rádce konati řádně své povinnosti, má-li nějaké závazky nebo známosti mimo svůj oddíl? Odpověď zní, že to závisí na druhu a způsobu závazků. Je-li vázán k rozumně, řádně dívce, tu bude ona mítí jistě tolik schopností, aby posoudila cenu roverského hnutí a nebude na něm požadovati všecken jeho čas. Je nemožno stanoviti jakékoliv tuhé a těsné řády, na každý jednotlivý případ musí býti nazíráno ve světle jeho zvláštních okolností; nemůže-li však roverský rádce věnovati s dostatek času oddílové práci, má učiniti vážné rozhodnutí a ustoupiti tomu, kdo může dáti více. Je dosti místa v roverském hnutí pro každého druhu i když má děvče, není v něm však místa pro roverského rádce, který nemůže přesně plniti své povinnosti.

Soudruzí v družině znají velmi dobře, jaký jest jejich rádce, velmi často znají jeho chyby a nedostatky lépe, než on sám. A tu by bylo osudné, kdyby se měla hráti komedie plná klamu a falše.

Roverský rádce, který opravdu se pokouší, aby pomohl svým druhům, pozná také správně své nedostatky a pokusí se co nejvážněji, aby je překonal. Je to roverský rádce, který přichází, aby vedl svou družinu k úspěchu, neboť třeba hned neviděl nějakých zvláštních a skvělých výsledků, přece každý mladík, který s ním přichází do styku, stává se lepším už tím, že společně s ním pracoval a nesl břímě dne i horka.

Není třeba, aby rádce byl hned dokonalým mužem nebo dokonalým vůdcem, ale musí mítí přesnou vě-

domost toho, co se po něm žádá jako roverském rádci a býti dokonale schopen nepřetržitě pracovati na svém zdokonalení ve všech okolnostech, které z něho dokonalého vůdce učiní. Nikdo nemůže činiti více, nežli své nejlepší a roverský rádce, který se pokouší o své zdokonalení, dává své nejlepší a povede svou družinu k jistému úspěchu.

OBŘAD PŘI PŘESTUPU.

Obřad jistého druhu, vyznačující, že skaut přechází do odvětví roverů, je znamenité ceny nejenom pro mladíka samého, ale i pro skauty ostatní, neboť, je-li veden v pravém duchu, dopomáhá vtisknutí jim v mysl ideu, že sami sebe musí přizpůsobiti, aby se mohli jednoho dne státí rovery a vše, co pomáhá podržeti jim tuto myšlenku, vede k dobrému.

Tentýž postup, jakého se užívá při přestupu vlčat ke skautům se v tomto případě nedoporučuje. Jednáme-li se staršími lidmi, žádáme něco odlišného. Hoch v muže dospívající je rozdílná bytost od vlčete, které se stává skautem, a kdyby ani to ne, nemá rád, když takové záležitosti se konají s velkým rámusem. Tento obřad — máme-li to tak nazvati — buď prostý; buď příležitostí, kdy se čekatelí roverství podává možnost pokroku v jeho velkém dobrodružství, ukazující zřejmě všem ostatním, že krok k roverství je jasně označen jako krok vzhůru v hodnotě skautství, ale který s sebou přináší i zvýšenou odpovědnost, ale také určité výhody.

Co následuje, jest návrh, který buď podle potřeby propracován.

Když se oddílová rada usnesla, aby některý skaut byl přípuštěn za rovera, a když byl ustanoven nový rádce, pokud čekatel roverství tuto funkci ve skautském oddíle zastával, je čas, ustanoviti den obřadu.

V tento večer skautská schůze vedena je vůdcem

a tu roverský rádce a jeden rover z družiny, jíž čekatel má náležeti, vejdou do klubovny a oslovivše vůdce požádají o skauta, který se má státí roverem. Vůdce dá skautu předstoupiti, osloví krátce oddíl a upozorní na odpovědnost, kterou na se čekatel přijímá. Promluví o skautových úspěších v minulosti, které měl v oddíle a připojí slovo o nadějích do budoucna.

Je-li čekatel sám rádcem družiny, odevzdá svůj rádcovský odznak a družinovou vlajku svému nástupci, pozdraví trojím družinovým pokřikem nového rádce, stiskne ruce hochům své bývalé družiny i svým soudruhům rádcům. Když se toto stalo, odevzdá vůdce čekatele oběma roverům, kteří jej odvedou z klubovny za radostného pokřiku skautů.

Roveři doprovodí skauta do roverského doupěte, kde je ihned zasvěcen do činnosti roverského odvětví a učiní se bez odkladu opatření, aby mohl počítí na studiu pro roverský průkaz.

Je snad záhodno poznamenati, že by v tomto případě měli býti roveři přítomni v plné síle, okázalosti, ale dvě věci je tu mítí na paměti. Prvou, praktickou, že zpravidla těžko lze dostati dohromady všechny roverské družiny v jediný večer a zvláště v kroji — a je jisto, že je to případ, kdy by kroj měl býti oblečen — ale ubohé a neúplné vystoupení učinilo by špatný dojem na starší hochy, zejména na přistupujícího skauta. Druhá je psychologická, neboť je s prospěchem zahaliti rovery a jejich činnost v jakousi tajuplnost, což v duši přistupujícího bude vzbuzeno právě nepřítomností některých druhů, kteří vykonávají svůj úkol kdesi mimo společnost shromážděnou v roverském doupěti.

ROVERSKÝ PRŮKAZ.

Protože rovering je odvětvím mladých mužů ve hnutí skautském, je zřejmo, že nemůže býti nikdo přijat, pokud je ve věku chlapeckém. Není snadnou

věcí stanoviti přesně dobu, kdy hoch vyrůstá ze svého chlapectví. Je to kolem 17. roku, někdy o rok dříve, někdy později.

Velká péče buď věnována tomu, aby nebyli přijímáni lidé v jakémkoli stáří.

Když byl skaut přijat na zkoušku do roverského kmene, je povinností rádce roverů, aby hleděl čekatela řádně poučiti o roverském průkazu. Tento průkaz možno rozdělití ve dva oddíly. Nejprve je tu skautský slib a skautský zákon, které jsou podstatou a základem roverství. Každému má býti jasno, že obé jest vykládati s docela jiného hlediska, než jak se předkládá skautům, totiž se stanoviska mladých mužů, nikoli hochů. Skautský zákon buď probrán bod za bodem a jasně vyložen.

U prvního skautského zákona pozná čekatel, že čest stojí nade vším, ve všem a všude, v jeho domácím životě, v dílně, v kanceláři, ve škole a že všechno jednání musí být ušlechtilé na všechny strany.

Zákon oddanosti bude vyložen zejména ve smyslu oddanosti k vlasti a národu a k způsobům, jakými je správně ovládán.

Zákon bratrství, který zaujímá nejvýznačnější místo v roverství, bude představen tak, že zahrne skauty všech národností a očekává se, že bude uskutečňován v pokusech rozšiřovati ducha bratrství všemi prostředky a silami.

Zákon šetrnosti naučí pravé hospodárnosti a znalosti různých cest, jimiž možno spořítí.

Při výkladech 10. skautského zákona čekatel pozná, jak dbáti svého zdraví po stránkách čistoty, zdravého vzduchu, potravy a oděvu, pozná nebezpečí nemírného požívání tabáku a důležitost pohlavní zdržlivosti.

Ve všech těchto podstatných věcech dostane se čekateli dobrých základů a když bude roverský rádce přesvědčen, že je hochu jasno, v čem je jádro rover-

ství, uvědomí roverského vůdce, který učiní opatření pro zkoušku čekatelovu.

Tato zkouška vykoná se nejlépe tím způsobem, že si roverský vůdce pozve čekatele na jeden večer do svého bytu. Vysvětlí nastávajícímu roveru, že tak důležité věci jako je skautský slib a zákon nedají se zkoušeti oním způsobem školským, kde každá odpověď se známkuje určitým způsobem a podle výsledku známkování ocení se zkoušenec za způsobilého nebo nezpůsobilého. Roverskému vůdci je přesvědčiti se a ujistiti, že čekatel má plnou a správnou vědomost o zásadách roverství a jeho podstatě. Je-li roverský vůdce uspokojen, poukáže čekatele, že je nyní na něm samém, když ví, co se od něho očekává, aby řekl, je-li připraven sloučiti osud svůj s osudem ostatních druhů, kteří slíbili na svou čest činiti nejlepší, aby žili podle této úrovně.

Nastává nám uvažovati o zbývající části průkazu — o onom praktického rázu. Jsou různé názory o ceně obsažené v těchto elementárních skautských disciplínách v průkazu, ale jsou to pravděpodobně jediné věci, v nichž průkaz může býti prováděn. Každým způsobem budou poskytovat málo obtíží starému skautu a budou problémem jen mladíku, který skautem před tím nebyl.

Snad ani nemohou býti různá mínění o tom, která část průkazu je skutečně důležitější a první díl, jak výše vyznačeno, zůstane povždy podstatou roverství.

OBŘAD PŘIJETÍ ROVERA.

Důležitost znázorniti hochu, jak veliké odpovědnosti se podjímá, když se rozvíjí v muže a potřeba, aby si uvědomil vážnost života, byly a jsou dosud uznávány dokonce i mezi necivilisovanými obyvateli zeměkoule.

Jsme nakloněni zapomínati na to ve shonu naší

civilisace, ale stejným způsobem jako hoch-dívoch má prokázati svou způsobilost k honbě a lovu zvěře, ke snášení bolesti, nežli je připuštěn do sboru mladých bojovníků, tak i mladík dneška má být postaven tváří v tvář skutečným životem a přinucen přemýšletí a připravit se na život občana ve světě, v němž žijeme.

Právě jako ceremonie zasvěcení mladého bojovníka trvají často po několik měsíců, tak i u nás. Skaut svým opuštěním starých přátel ze dnů chlapeckých, přestoupením a počítím veliké hry roverské stává se čekatelem, ale než se může kvalifikovati jako člen odvětví dospělých, jest se mu prokázati službou aspoň tříměsíční, zkušební dobou, ve kterém čase přečte a promyslí knihu „Na pouti za úspěchem“. Je veden svým roverským rádcem a roverským vůdcem k plnému pochopení skautských ideí, jak mají býti proječovány mladým mužem. Bude mu dovoleno účastniti se roverských schůzí se souhlasem ostatních roverů, ale nebude míti podílu na vedení, až po obřadu přijetí.

V názvu „obřad přijetí rovera“ náčelník použil šťastné fráze, jichž zavedl již tolik ve skautingu. Nic nemůže přiléhavěji označiti poměr rovera vzhledem k jeho připojení k bratrství mladých mužů, zasvěcených službě, nežli že nabídne sebe sama jako bytost toužící podjati se povinností a odpovědností, které mu členství v bratrstvu ukládá a požádá, aby mu povoleny byly výsady vyhrazené bratrům roverům v zasvěcení se službou bližnímu. Nabídka je přijata a prostý obřad, plný však nálady je při tom nejdokonalším pomocníkem.

Bylo navrhováno odkudsi, aby skaut, který složil slib, nepotřeboval už ničeho, ale stal se automaticky roverem, nelze však se tuze spolehnouti na dojem, jaký měla tehdy ona chvíle na skauta, neboť mu přišla doba, aby se na slib díval se stanoviska muže a ne se stanoviska hochá.

Obřad přijetí rovera rozdělen je na dvě části: první Vigílie, kdy skaut jde do sebe a podle listiny otázek napsaných náčelníkem rozjímá — nedospěl-li již jinak k tomu přesvědčení — o opravdové závažnosti kroku, který podniká. Pak následuje Zasvěcení, kdy předstoupí a složí nebo obnoví skautský slib, zavazuje se činiti jak nejlépe dovede, aby spěl k zásadám, o nichž nyní nemůže ustati se snažiti.

Nemá pak tento obřad dojímáti jen nového rovera, ale má způsobiti obnovení dojmů i u starých roverů, kdykoli se ho účastní; vskutku, dobrý důkaz pro zavedení takového obřadu je soud, jakým výsledkem působí na starší hlavy. Přiznají-li, že rádi se ho účastňují, že jsou dojata a že opravdu pomáhá jim obnoviti slib, který učinili jako skauti-roveři, pak obřad slouží opravdu užitečnému účelu.

Mnohé roverské kmeny ustanovily svůj vlastní, ale ti, kteří chtějí vzor, nemohou učiniti lépe, než přídržeti se způsobu, sestaveného náčelníkem (Viz dodatek „Obřad přijetí rovera“ na str. 51.) Máte-li obřad svůj a vyhovuje-li vám dobře, není příčiny, abyste činili změnu, nehodí-li se vám to.

Obřad buď vždy umístěn, pokud jen možno, ke konci večerní práce. Mnozí dávají přednost uskutečnění jej ve volné přírodě, u táborového ohně a nemůže býti lepšího uspořádání, je-li obřad zajištěn před vyrušováním.

Některé roverské kmeny mají za užitečné přidati několik vlastních obřadných úkonů a cítíte-li, že vám to pomáhá, nemůže ta okolnost působiti než dobro. Jiní udržují čekatele v úplné nevědomosti o obřadné části přijetí rovera až do chvíle, kdy jest se mu obřadu podrobiti.

Vše to napomáhá k vývoji kmenového společenského ducha a vzájemné soudržnosti a je to tak dobře.

Někteří jsou dokonce tak daleko, že navrhují, aby přijetí za rovera byl obřad tajný, podporující svůj

názor přesvědčením, že to bude mocnou páskou, vížící rovery navzájem v duchu bratrství. To by mohlo být pravda, ale my netoužíme budovat tajné společnosti ve skautském hnutí a máme po mém soudu ve skautském duchu a zákonu dosti pevný svazek, který pojí skauty jakéhokoliv věku v ohromné světové bratrství.

Zajisté pak je správné, aby i neskauti byli připuštěni k účasti na obřadu, aby vysoké skautské cíle a ideály byly jim jasně před oči postaveny.

V této spojitosti je také dobře vzpomenouti, že ačkoliv jest nám přívábí k sobě tolik mladíků, kolik je možno, přece nesmíme tím ospravedlňovati touhu po pouhých číslech. Roverský kmen učiní dobře, nebude-li přijímati neskauty, aspoň v prvních dobách svého trvání, vyjma v jednom, ve dvou případech, protože, kde si takto počínají, tam seznáme brzy, že pravý skautský duch vstěpuje se celku mnohem snadněji, nežli když připojí se najednou houf cizích a riskuje se vliv, který tito příchozí mohou zanést do kmene a strhnouti jej na svou úroveň, která může být hodně nízko pod úrovní roverskou.

KROJ.

Kroj roverů stanoven je předpisy, které, ačkoliv jsou samozřejmé, žádají několik vysvětlivek.

Roveři mají svému kroji věnovati zvýšenou péči a hleděti, aby odpovídal ve všem předpisům. Roveři jsou předmětem pozornosti svých mladších bratří v oddíle po všechn čas a nedbají-li sami přesně předpisů, nemohou toho žádati po jiných.

Příklad dávaný rovery má neobyčejný vliv na skauty a vlčata a proto jest jim býti v čele při všem správném a ve všech směrech.

Kdy má rover obléci kroj? V některých oddílech je snaha nositi jej jak nejméně možno. To je závažná

otázka a musí býti řešena v každém oddíle podle okolností, při čemž mějte na paměti toto:

Všeobecně měl by býti kroj nošen při všech oddílových podnicích a schůzích, zejména při obřadu přijímacím, při slibu a společných schůzích se skauty a vlčaty. Bude však obtížno pro mnohého rovera v četných případech, dojíti po skončení denní práce domů, umýti se, najísti, převléknouti a přijíti včas na shromáždění. Mnozí hoši vzhledem k pracovní době a večerním školám přicházejí stejně na schůze později; a tu by bylo velmi neprozřetelné trvati na nošení kroje v těchto případech, neboť by se mohlo státi, že by se rover vůbec nedostavil, domnívaje se, že to už za to nebude stát, kdyby měl nejprve běžeti domů a převléci se.

Kroj nedělá rovera, daleko ne, ale pomáhá velmi udržovati vědomí příslušnosti ke světovému bratrství. Spíše než o kroj je třeba starati se o dobrou pohodu v oddíle všemi možnými způsoby.

Mezi rovery ujímá se zvyk nositi na hlavách pokrývky ve formě roztodivných čepic, ačkoliv to není oprávněno předpisy. Skautský klobouk je — anebo snad i není — nejvhodnější pokrývkou hlavy. Není-li snad nejvhodnější pro tábor, je to přece část kroje velmi významná a jedině předepsaná. Proto má býti stálou jeho součástí.

Mosazné knoflíky na vojenské uniformě mají cenu výchovnou. My takových věcí nenosíme, proč by však rover neměl býti dbalý, aby střecha jeho klobouku byla v dobré stavu? Není to přece o nic obtížnější, nežli leštění mosazných knoflíků. Ano, ani námaha výkonů mnohem obtížnějších nesmí míti neblahý vliv na náš zevnějšek i na vnitřní život.

V táboře nebo na výpravě, kdy se klobouk nenosí, nic nechrání lépe před slunečním úžehem než skautský šátek ovázaný kolem hlavy.

Znovu připomínám, aby každý měl na mysli, že

navlékne-li kdo kroj, nestává se tím lepším stvořením, ale nose kroj našeho velkého bratrství činí se známým ostatním bratrům i celému světu a přebírá určitou odpovědnost.

Jest několik organisací, které částečně kopírují naše ideje i náš kroj, které však nejsou skautské a tato okolnost žádá od nás tím naléhavěji, abychom přesně dbali krojových předpisů.

ROVERSKÉ DOUPĚ.

Velmi prospějete své roverské práci, budete-li mít vlastní místnost ke konání schůzek, roverské doupě. Proto je z nejprvnějších věcí nového kmene roverského, aby tomuto úkolu věnoval největší svou péči.

Bývá často obtížno získati vhodné ubytování pro vlčata a skauty a oddíl má za to, že je nemožno získati k tomu ještě roverské doupě. Ale roveři musí jíti za věci sami a učiniti vše, seč jsou. Zdá se to obtížné, ale je vskutku snadněji nalézt roverské doupě než skautskou klubovnu. S počátku nemusí býti tak dokonalá a roveři, jsouce starší, mohou si spíše opatřiti nějaký groš na nájem a mají mnohem více možnosti upravití najatou místnost podle svého. Je překvapující, jak mnoho roverských kmenů dovedlo splniti tento požadavek celkem hladce.

Nemá býti roverů, kteří by mohli říci, že nemohou najíti místnost pro své doupě; pokusí-li se vážně v tom, získají ji dříve či později. Některé kmény, které nemohly najíti místnosti v městě, najaly stodolu na venku nebo postavily vlastní chatu. To je dobrý nápad a mohl by býti následován i těmi, kteří mají doupě ve městě a získati přístřeší pro pravidelné týdenní výpravy.

Doupě poskytuje neobmezenou příležitost k činnosti. Má býti vyzdobeno. Tu je příležitost pro oddílové umělce a není-li jich v kméní, možno vymalo-

vati místnost po malířsku podle šablon a učiniti ji útulnou. Stěny zdobí fotografie z kmenového života a trofeje z výprav domácích i do ciziny.

Nábytek podněcuje vynalézavost a nejlepší je doma vyrobený, nekupovaný. Sedadla z břeven, lavice, stoly nedají ani tolik práce a čím jsou pracovány hruběji, tím spíše přispívají k vzbuzení nálady, jaká panuje v táboře ve volné přírodě. Bude tu též vedle jiného knihovna, skříň s nádobím (kredenc) a mnoho jiného, co nemůžete si zařídit jinde, než ve vlastním a co bude vám proto cenné, že se mezi svými výrobky budete cítit opravdu jako doma.

Skautům a vlčatům nebude doupě přístupno, leda za zvláštních příležitostí. Buď to velkým vyznamenáním a zvláštní ctí mladším, budou-li někdy pozváni.

Je to dobrou myšlenkou a pomáhá k povzbuzení společenského ducha, má-li každý rover klíč od klubovny. Svěří se mu při obřadu a podrží jej, pokud je členem kmene.

VEDENÍ ROVERSKÉHO KMENE.

Bylo tu a tam možno slyšet, že se družinová soustava nehodí pro práci roverskou. Kdyby tohle bylo řečeno s dodatkem: „Kde je počet členů malý,“ mohlo by to býti blízko pravdě.

Mnoho roverských družin povstalo seskupením starších skautů, byl ustanoven roverský rádce, mnozí členové přibyli a tu, je-li roverský rádce dobrý a schopný, necítí se potřeba rozdělit kmen na dvě nebo více družin i když počet členů vzrůstá.

Nesmíme však pustiti se zřetele skutečnost, že z největších věcí v hnutí skautském je jeho způsobilost, aby bylo výchovou pro vůdcovství a třeba by roverský rádce si sebe lépe počíнал, ostatní v roverském kmene mají málo příležitostí, aby získali vůdcov-

ských zkušeností. Mějme pak i na paměti, že druh, který dovede vésti početnou skupinu roverů, je rozený vůdce a práce roverského rádce nevyčerpává jeho schopností dokonale. Z toho důvodu buďte jak možno nejdříve sformovány dvě nebo několik družin.

V začátku trvání roverského kmene a vždy, kdy počet členů nepřesahuje 8—12 roverů, je doporučení hodno, aby všechny spolkové záležitosti byly odba-veny na pravidelných měsíčních schůzkách. Této schůzi je přítomen roverský vůdce, nikoli jako předseda, neboť obtíže výkonné agendy ponechá roverskému rádci, aby mu neuloupil dobrodíní zkušeností. To je, čemu Roland Philipps říká „družina v radě“.

Schůze má být vedena obvyklým spolkovým způsobem s referátem tajemníka (jednatele) o běžných záležitostech. Zprávu podá pokladník a ostatní činovníci kmene. Sestaví se program pro práci příštího měsíce a rozhodnou se všechny záležitosti dotýkající se zájmů kmene.

Není pochyby, že každý rover si přeje uplatnit svůj hlas ve vedení kmene a pokud je kmen malý, je to i možno. Obtíže však vzrůstají s počtem. Schůze velkého množství účastníků neobejde se nikdy bez velké ztráty času. A tu, jakmile jsou utvořeny aspoň dvě družiny, je na místě zřídit kmenovou radu, zprvu pouze jako sbor poradní, scházející se pravidelně před plenární schůzí a projednávající důležité záležitosti, které přijdou pravidelně na přetřes. Tím vyjasňuje se situace a často dochází se k výsledku, že vedoucí osoby kmene přijdou na plenární schůzi jednomyslny. Při moudrém vedení pochopí brzy roveři cenu kmenové rady a ponechají rozhodování tomuto sboru. Postupně pak jak kmen vzrůstá na tři, čtyři družiny, přijímá také kmenová rada plnou odpovědnost.

Přes to je stále užitečno konati občas schůzi celého kmene, řekněme jednou ve čtvrtletí, aby každý

měl možnost podati své návrhy, ale roverský rádce učini dobře, bude-li v těsném styku se svou družinou, tak aby všechny podstatné návrhy týkající se vedení kmene mohly býti předneseny v kmenové radě bez otálení.

SDRUŽENÉ KMENY ROVERSKÉ.

Často bývá požadováno utvoření sdružených roverských kmenů z různých skautských oddílů. Tento problém je pln obtíží, byl však už leckde dobře rozřešen.

Proč se mnozí domnívají, že utvoření sdružených roverských kmenů je nejlepší cestou k podpoře roverství v určitém obvodu? Je to hlavně fakt, že máme velmi málo roverských vůdců a je ovšem snadněji najít jednoho člověka, který by správně vedl kmen sdružený, než-li hledat někoho ke každému zvlášť.

Bývá také obtížno najít vhodné roverské doupe pro každý kmen a tu místnost ústřední bude s výhodou po stránce finanční i skautské činnosti.

Často též v první době po založení bývá počet roverů nepatrný a není snadnou věcí provádět s nimi vhodný program.

Je také žádoucí seskupit rovery za účelem výcviku k vůdcovství a použití jich k zastupování u oddílů v případě potřeby v celém obvodu. To je bod, který se zamlouvá zejména čilému zpravodaji.

Z těchto důvodů bývá navrhováno, aby všichni roveři byli sformováni v sdružený kmen, registrovaný u hlavního stanu, s vlastním roverským vůdcem a vlastní klubovnou, doupětem.

Pokusme se především odhalit nevýhody této pracovní metody a pak lépe poznáme, jak jim čelit.

Oddíl skládající se ze tří složek — vlčat, skautů

a roverů — musí býti považován za nejdůležitějšího činitele ve skautingu a vše, co působí, aby odešli z oddílu nejstarší členové, má býti odvraceno, neboť jinak můžeme býti jisti, že výsledky nebudou se rovnati vůdcově námaze a jeho nesouhlas s odchodem mnohých způsobí v organizaci mnoho hořkostí.

Přijmeme-li za jisté, že ideálem je oddíl úplný, o všech třech složkách, následuje z toho, že roverskému kmeni, když byl založen, má býti tak brzo jak možno přiřaděna skupina vlčat a skautů. Proto utvoří-li se roverský kmen „sdružený“, bude si na základě tohoto titulu dodávati zvláštní důležitosti v organizaci, čehož si vůbec není co přát, zejména omezí-li se jen na práci s rovery.

Je nám účelem ustavití co nejširší základ pro organizaci roverských kmenů v hnutí. Jeden kmen sdružených roverů v každém obvodu bude dávatí jen omezený úhrn, kdežto roverský kmen při každém oddíle — tu je pochopitelně nekonečná možnost rozpětí, omezovaná jen počtem schopných vůdců.

Zdá se tedy, že by postačil jistý soustavný program, rozvrh práce, což by pomáhalo roverům, pokud je jich malý počet a obtíže všeobecného programu by je přemáhaly a to jen po tu dobu, pokud nemohou se všude postaviti na vlastní nohy a pracovati na vlastní pěst při svých oddílech.

V našem roverském sdružení ustaven buď všude roverský výbor pověřený povinností propagovati roverské hnutí ve skautské organizaci. Kde počet roverů není tak značný, budou to roverští rádci, kteří výbor utvoří; okresní zpravodaj nebo jeho zástupce pro rovery jsou členy výboru ex officio. Tento výbor schází se občas a zabývá se všemi okolnostmi, které mohou napomáhati rozvoji roverského sdružení. Organizuje program vhodný místním potřebám, postará se o roverské doupe, je-li toho potřeba. Celkem tento výbor zastupuje roverskou kmenovou radu při oddíle, obsta-

rává všechnu práci a činnost spolkovou centralisovaného roverského sdružení, ovšem s přiměřeně širokým rozhledem.

Zbývá ještě námítka, která bude nadhozena této metodě, co totiž počítí s chlapíkem, který před tím nebyl skautem. Protože je zvykem, aby takový přiveden byl k roverům některým z roverů, bude nejlépe, stane-li se tento čekatel napřed členem oddílu, ke kterému uvádějící náleží.

Ale na prvním místě musí být naším cílem posilovati úplné skautské oddíly a musí nám jítí vřdv o to, abychom zřizovali soběstačné roverské kmeny při samotných oddílech.

Nic, co tu až posud bylo řečeno, nebrání tomu, aby roverský kmen mohl býti ustaven jako samostatná jednotka a jako taková i registrován. Mohou nastati případy, kdy je nutno založiti roverský kmen jako samostatný, neboť nenajde se někdy vhodný oddíl, ke kterému by roveři mohli býti přiřaděni a tak jako mnohý úplný oddíl povstal ze skautů a jiný opět z vlčat, tak také úplný skautský oddíl může vyrůstí z roverského kmene, kterýžto cíl má mítí každý roverský kmen před sebou, pokud není splněn.

Roveři mohou vykonati veliký kus práce svou pomocí v organizační práci celého skautingu a tu je otevřené pole zejména těm, kteří nejsou obdařeni tolik darem vůdcovství hochů. Tajemnická práce je zejména cenná a mnohý skautský pracovník a činovník bude velmi šťasten, bude-li mítí ku pomoci rovera nebo dva.

Velmi mnoho se vytěží ze vzájemných návštěv různých roverských kmenů. Nejen že to přispěje k rozšíření rozhledu a poznání, jak jiní pracují, ale získá se často touto cestou i mnoho užitečného a současné poznání roverů bude skvělou pomocí v rozvoji bratrského ducha a správného jeho oživení v organizaci.

ROVERSKÉ TÁBOŘENÍ.

Jsou dva nebo tři způsoby táboření, které zejména přijdou roverům vhod. Nespokojte se, že o své dovolené jdete někam ven a strávíte svůj čas „sladkým nic neděláním“. Vskutku, mnohému nejsou prázdniny ničím, než příležitostí k lenošení a utrácení peněz.

Účast roverů ve skautském táboře v pravém toho slova smyslu není tuze žádoucí, leda by účastníci pomáhali vůdci při vedení a měli určitá užitečná zaměstnání. Třeba se tím mnohému nezavděčím, přece musím říci, že by každý rover podle své možnosti měl se ujmouti této činnosti pomocné a býti vůdci prospěšným v táboře skautů a zejména vlčat.

Společný tábor roverů, skautů a vlčat se mi nezamlouvá pro velikou rozdílnost práce jednotlivých složek. Než to je kapitola pro sebe.

Jsou však mnozí, kteří nedostanou dovolené, kdy by potřebovali. A k těm několik slov.

Takovým dospělým skautům-roverům nehodí se nic lépe než tábor putovní. Lehkou táborovou výzbroj může si opatřiti každý rover a není to tak obtížné, započítáte-li výlohy na ni částečně do výloh své dovolené. Máte-li výzbroj, najdete si několik dobrých kamarádů a dohovořte se, co a jak. Můžete jít pěšky, na kolech, v člunech, železnice doveze vás do kraje, který chcete důkladně projítí, ale vždy mějte pevný rámcový program.

Směr cesty si vyberete podle své záliby. Jste-li milovníky přírody, najdete si kraje plné krásy, půvabu a lahody, odkud se vám ani nebude chtítí. Milujete-li umění, vyberete si města s chrámy, musey, hrady a zámky. Nejlépe spojití obě dohromady.

Když jste se rozhodli v hlavních rysech, počněte studovati detaily. Pořídte si dobré mapy a průvodce, přečtěte si knihy pojednávající o krajích, kam se ubíráte. Takovým způsobem se dovíte o nejlepších vě-

cech, které máte uvidět a když je pak spatříte, oceňte je mnohem spravedlivěji, protože jim porozumíte a budete znáti jejich historii.

Pamatujte, že cestování je výchova a ať doma či v cizině, vždy rozšiřuje se váš obzor návštěvou neznámých míst. A pak je tu ještě cestování do ciziny. Málokdo ví, jak poměrně snadno lze roverovi uskutečnit cestu do ciziny a jakou skvělou příležitost mu poskytl v tom naše světové bratrství. Pomůže vám tu hlavní stan, který naváže pro vás styky s cizinou a vydá pověřovací listinu. Jako vy můžete pomoci svým bratrům, přijdou-li k nám, tak opět oni budou vám ku pomoci, navštívíte-li vy jejich vlast.

Skupina roverů cestující doma nebo v cizině může být živou a skvělou propagační hnutí, nebo také i nemusí. Hledte, ať počínáte si naveskrze tak, aby obyvatelé nabyli nejlepšího názoru na skauting. A konečně nezapomeňte slov náčelníka, který dí: „Opouštíte-li tábořiště, zanechte za sebou dvě věci: 1. Ani stopy po tom, že jste tu tábořili, 2. svůj dík.

VŠEOBECNÝ PROGRAM.

Roverské hnutí musí učiniti hluboký dojem na mladé muže a proto jeho program pracovní a všechna činnost musí být všestranné. „Tělo, mysl, ducha“ musíme zaujmouti ve svůj obor. Pohleďme, jak se tomu roverství dovede přizpůsobit.

Mnozí se domnívají, máme-li ve svém programu zaměstnání na volném vzduchu, že nepotřebujeme si všimati sportů a věnovati se jen „skautingu“. Poučení, kterého dosahujeme skautskými hrami, je nepopíratelně pozoruhodné, stejně však poučíme se z provádění rozmanitého sportu.

Buď tu připomenuto, že zdravá rivalita a závodivost mezi různými organisacemi jsou velmi cenné

a skautské hnutí nesmí jako hlemýžď zaléztí do své ulity a zabývatí se jen samým sebou. Utkáním s jinými mladými muži v ušlechtilých sportech vliv skautingu bude se šířítí a možno naléztí mnohé zdatné sportovce mezi rovery a skautskými vůdci.

Proto atletika všech druhů najde místa v našem programu, jenom třeba pečovatí o to, aby vhodná věc přišla ve vhodný čas. Roverský kmen, který by se věnoval výhradně volley-ballu (podbíjené) a ostatní přezíral, pěstuje skauting asi tolik jako míč, kterým hrají.

Pak je tu společenská stránka, na kterou buď pamatováno, tanec, společenské schůzky a jiná podobná činnost, kterou se rozvíjí jemný mrav, však zase ne tak, aby tím byla utlačena ostatní práce, neboť roveři, kteří by jen tančili a nic jiného, jsou malou podporou našeho bratrství.

Přichází na řadu mysl, nebo abychom lépe řekli, intelektuelní stránka. Tu najdeme mnoho cenného a můžeme zde naléztí dobrou základnu pro pravidelný týdenní program.

Mnozí roveři, kteří se už dostali „za scénu“ života, upřímně zatouží po době, kdy chodívalí do školy, a dívají se na ten čas s jakousi lítostí, vzpomenou-li na zanedbané možnosti, které se jim tenkrátě naskytovaly. Tehdy poznají, že učení nekončí školou a budou prahnoutí, aby si získali vědomostí, i speciálních, kterých budou potřebovatí při svém zaměstnání, i všeobecných, jejichž hodnota samozřejmě nemůže býti označena v Kč, ale je vyšší, než si kdo myslí. Neboť všestranně vzdělaný člověk domůže se značnějšího úspěchu ve svém počínání, než onen s úzkým názorem a rozhledem. Proto „dbejte širého rozhledu“! Tato slova náčelnikova, která vyslovil o Jamboree v r. 1920, měla by býti napsána na stěně každého doupěte. Jakým způsobem pak možno tento intelektuelní program prováděti? Není mnoho roverů,

kterí by sami byli schopni pořádati kursy o speciálních předmětech. Jsou tu však četné technické i jiné instituce a organizace, které pořádají kursy všech typů v rozličných disciplínách. Bude úkolem kohokoliv, aby opatřil informace o možnostech v tomto směru.

Získání vědomostí povšečných je proti tomu snadnější. Každý roverský kmen bude mít několik přátel, kteří jsou odborníky v tom kterém odboru. Pozvete je, aby vás navštívili jednoho dne a pohovořili s vámi o předmětu. Budete překvapeni množstvím zajímavých vědomostí, které možno získati tímto způsobem. Měli-li jste úspěch na této cestě, můžete učiniti příště soupis předmětů, o nichž se chcete poučiti a pokusíte se získati řečníky o nich i z kruhů mimoskautských. Kde je těžko najíti dobrého přednášeče, je správným činem utvoření studijního kroužku. Opatříte si knihy jednající o vybraném předmětu a na schůzi po řadě budete hlasitě předčítat část po části. Pak učiníte přestávku, abyste prodebatovali a shrnuli právě poznané. Nesmírně takovému studiu v kroužku pomůže, přečte-li si některý rover kapitulu, která je na řadě a vybere vůdčí myšlenky a otázky, které přednese po přečtení v kroužku a které jsou pak jednotlivci zodpovídány.

Kde možno, hovorů at následuje něco praktického. Přednáška o vydávání časopisů buď doplněna návštěvou redakce a tiskárny, kde každý uvidí, jak časopisy přicházejí na světlo boží. Hovor o záležitostech obecních buď doprovoben návštěvou schůze obecního zastupitelstva nebo obecních podniků (elektrárny, plynárny, vodárny a pod.).

Rozhovory o sociálních problémech, o bydlení, ožívání lihovin, mezinárodních stycích a vztazích a dokonce i o politice poskytnou dost příležitostí k studiu a přinesou užitek.

Politika zajisté není předmět, o němž by se snad-

no hovořilo, však každý mladý muž v 21. roce je oprávněn voliti, kteréhož práva nemůže užití správně, pokud nezískal určitého porozumění v otázkách, o které v tom kterém případě běží. Nejdůležitější zásadou v tomto směru a i v každém jiném je slyšeti všechny strany, nežli si utvoříme vlastní mínění. Pokuste se poznati stanovisko a názor druhého a často budete přinuceni vážit si člověka pro jeho přesvědčení, třeba bylo naprosto protivné vašemu.

A nyní třetí stránku naší práce — nejdůležitější všech — duchovní.

Náčelník v knize „Na pouti za úspěchem“ tvrdí, že chcete-li opravdu nastoupiti cestu ke štěstí, musíte si naléztí náboženský podklad pro své žití. To neznamena choditi do kostela, znáti bibli, rozuměti teologii, ale jíti životem s láskou, obětovati svůj život jiným, obsáhnouti lidskost a bratrství, v nichž jedině může se projevití správně náboženské přesvědčení jednotlivcovo.

HESLO SKAUTŮ-ROVERŮ „SLUŽBA“.

Jedním ze sloupů skautského hnutí je služba. Skautský „dobrý skutek“ je znám všeobecně. Což divu, že náčelník zvolil za heslo roverů slovo „služba“.

Hodí se k heslům vlčat a skautů velmi dobře. „Čiň nejlépe jak dovedeš“, abys „byl připraven“ pro „službu“. („Do your best“ to „Be prepared“ for „Service“.) Neznačí-li to výklad, co jest nám činiti? Nikdo nemůže popřítí dalekosáhlý význam kteréhokoliv slova, naplněného závazkem mladých lidí, jako je právě toto heslo. Je to ohromná myšlenka, nemá však býti muži cílem dosahovati až k nebesům?

Prvé, nač je třeba upozorniti, když rover obnovuje slib nebo skládá jej po prvé, je upozornění, že slibuje splniti něco více, nežli je pouhý skautský denní do-

brý skutek; on se zavazuje celým svým životem k službě. To budiž dokonale objasněno roverskému čekateli před jeho přijetím, ať byl skautem nebo ne. Jest mnoho roverů, kteří se dívají na svou roverskou povinnost služební se své bývalé skautské úrovni — s hlediska hochů — a zapomínají, že se stali muži s výsadami mužů, a že tedy musí přijmouti příslušnou k tomu odpovědnost. Což nemohou písmena R S na odznaku nošeném na klobouku znamenati také místo Rover Skaut i Radostná Služba?

Otázka, jak si počínati a naléztí vhodnou příležitost k prokázání služby, je velmi závažná. Nestačí říci novému roveru: Jdi, vyhledej si něco užitečného a pracuj o tom. Může se státi, že si vyvolí něco malicherného, v čem neprokáže vůbec nikomu ničeho dobrého, nebo ve své horlivosti uchopí se díla, které je nad jeho síly a přesvědčiv se, že není s ně, ochabne v zájmu o sebe i o hnutí. Služba musí býti proto pečlivě organisována z kmene — při jasném vědomí, že ne každý rover má stejně volného času a že některý druh práce, který se hodí jednomu, nehodí se všem. Osoba, která má mítí toto na starosti, organisovati a býti odpovědna, že každý najde zaměstnání hodící se jeho schopnostem, to je roverský rádce, který, je-li třeba, vezme na poradu roverského vůdce. Roverský rádce zná každého ze své družiny i rozsah časových možností každého a musí naléztí pro každého dílo odpovídající jeho silám. Je-li tu dvě nebo více družin, je roverský rádce stále odpověden dozorem, je-li každý soudruh užitečně zaměstnán, a jeden z nich, pravděpodobně nejstarší rádce, vede ústřední přehled a vyhledává práci, které se jest věnovati.

Podrobná organisace po této stránce jest žádoucí, neboť hnutí se rozvíjí v různých směrech a roverský výbor učiní dobře, vstoupí-li ve styk s organisacemi, kde je třeba dobrovolné pomoci. Při tom buď vzat zřetel k tomu, aby roveři nepřevzali práci, která

v pravidelném případě se koná za mzdu. Skautské hnutí není tu proto, aby dobrovolnou prací odnímaloby zaměstnání lidem, kteří jsou za ně placeni a jím se žijí.

Kde jsou roveři v pochybách, jak opatřit si službu, ať se obrátí na organizaci pro sociální péči, kde mají více práce než lidí, kteří by se jí dobrovolně věnovali a rádi uslyší, že jsou to roveři, kteří nabízejí přiložit ruku k dílu.

Z druhů úkonů, které čekají, že se jich někdo ujme, jest jeden, který zasluhuje zvláštní zmínky — je to práce v hnutí skautském samém. Není snad cennější práce, než cvičiti mládež v odpovědnosti pro budoucnost a není nikdo schopen prováděti to dobře jako právě ten, který sám byl po skautsku cvičen a vychováván. Proto z roverů mohou býti nejlepší vůdci a instruktoři. Mnozí, kteří nehodí se k přímé práci s hochy, mohou stále ještě pomáhati jako zkušební komisaři, tajemníci, členové výborů atd., krátce v každém cenném a potřebném díle býti nápomocni.

Rover, který dovede oceniti výcvik, jehož se mu dostalo jako skautu, učiní nejlépe, vynasnaží-li se odevzdati některá z jeho dobrodiní svým mladším bratřím.

Znamenité je ustaviti jistou formu korporativní činnosti celého kmene. Stanici první pomoci, orchestr, který pravidelně vystupuje ve prospěch lidumilných účelů, zábavný kroužek, který pořádá představení pro děti nebo staré lidi, zkrátka jakoukoliv službu, která vyžaduje pravidelné činnosti a které se mohou zúčastniti všichni podle svých schopností a volného času. Tento způsob služby je družinová práce nejlepšího druhu.

Dále bud' tu poznamenáno, že žádná služba nemá pravé ceny a není příčinou štěstí, jak se náčelník o tom často zmiňuje, není-li spojena s jistými osobními obětmi. Na staré římské minci vyražen je uprostřed

relief býka; po levé straně je obraz jařma, po pravé oltáře. A pod tím je nápis: „Hotov pro obojí“, hotov pro službu v jařmu, hotov pro obět na oltáři. Služba a sebeobětování kráčeji pospolu a proto se nesnaž po zaměstnání, které tě nic nestojí, ale vol takové, kde je třeba jistých obětí s tvé strany, máš-li v něm pracovati úspěšně. Budete skvěle odměněni tichým štěstím, které vám v nitru vykvete.

A ještě jedno — nesnaž se vždy jen po význačném, okázalém a zvláště obtížném zaměstnání. Mnohý brach, pokoušeje se najítí něco ohromujícího, přehlíží malé každodenní činnosti, které nevyžadují speciálního výcviku, ani nepřinášejí zvláštních odměn a vyznamenání. Věnuj se věcem, které jsou nejbližší při ruce a třeba malé, rozesívají veselí, radost a štěstí vůkol tebe kudy kráčíš a konáním takových malých věcí připravuješ si cestu, aby ses mohl ujmouti větších, až přijde tvůj čas.

Konečně, aby služba vaše byla plodná, musí býti také výrazem sil, které nejsou vaše vlastní. Každý rover musí zajisté toužítí, aby jeho život měl nějaký účel, i musí se mu dostatí sil, aby k němu dospěl.

I každý velký a ušlechtilý tvor bývá obohacen spisovatelem, který dovede důvodně dokázati, že „pravda jest v něm“. Ať tyto stránky k vám mluví a přemýšlejte o nich.

Prahněte po radách těch lidí, kteří prahnou po vás, jichž život učí vás cítiti lépe jejich přátelství a jejichž sympatie instinktivně probouzejí vaši důvěru k věcem, které jsou příliš hluboké, aby s nimi mohlo býti zahráváno. Při takovém životě i Nejvyšší Duch po vás prahnouti bude.

DODATEK.

VHODNÁ LITERATURA PRO ROVERY.

Na pouti za úspěchem. Napsal Sir R. Baden-Powell. Nikdo nemůže se státí roverem, kdo nepřečetl této knihy.

České dějiny. Sepsal prof. Novotný. (Nakladatel Laichter.) Čtení o slávě a utrpení vlasti naší.

Občanská nauka. Napsal Petr Dejmek. Kniha průkopnická, psaná formou poutavou. Vane z ní svobodomyšlný duch prvních let naší samostatnosti.

Co má věděti každý občan. Dr. V. Joachim. Pojednání o všech otázkách dotýkajících se veřejného života.

Duch demokracie. Napsal dr. Jan Herben. Učí správnému názoru, pravé svobodě a demokracii. Dva díly.

Vybrané kapitoly z národního hospodářství. Dr. K. Engliš. Poučuje o hospodářském řádu světa, o vztazích a stycích obchodních, o soustavách národohospodářských.

Spořivost. Napsal Samuel Smiles. Jedná o metodách spořivosti, o družstevnictví, o pojišťování, spořitelnách. Ačkoliv byla napsána v r. 1875, je stále užitečným základem poučení a povzbuzení.

Sezam a lilie. Napsal John Ruskin. Essay o knížkách a čtení knih.

NÁVRH ČINNOSTI.

Vydávání časopisů rovery, týkajících se života v oddíle, jejich zaměstnání, povolání nebo zájmů.

Promluvy — krátká pojednání. Témata, o nichž se má hovořiti, napíší se napřed na kousky papíru, každý rover vytáhne si jeden z klobouku a hovoří po dvě minuty o předmětě. Po každé řeči může následovati kratinký rozhovor, kde ostatní vytknou, nač mluví snad zapomněl.

Přednášky odborníků o jejich oborech, jako bankovního úředníka o peněžnictví, pojišťovacího jednatelce o pojišťování a pod.

Hovory o cestování, o cizích zemích, zejména před výpravou, studium zemí v celku nebo v části, které mají býti navštíveny.

Studijní kroužky o předmětech, kde je těžko najíti vhodného instruktora.

Čtení knih osvědčených autorů a úvodních článků časopisů, sledované diskusí.

Debaty politické, stručné, ale tak dlouhé, až každá strana najde sluchu: nemusí to být v jeden večer.

Pokračující studium ve skautingu: speciální výcvik a zastupování pokusmo jako instruktor, zástupce vůdce vlčat nebo skautů.

Studijní kroužky k dosažení odznaku zálesáckého.

Debatní schůze s jinými roverskými kmeny.

Studium místní, národní i světové historie.

Hovory o zákonech, s nimiž denně přicházíme do styku. Za účasti nebo vedení právníka.

Tanec, pěvecké nebo hudební kroužky, dramatické družiny.

Odbory pro pěstování sportu všeho druhu.

NÁVRH SLUŽEB.

Účast ve vedení vlčat a skautů, jako instruktor, asistent vůdce vlčat, skautů, oddílový tajemník, po-

kladník, inventárník, kronikář, knihovník a mnoha jiná zaměstnání.

Účast při práci v místním sdružení: vedení listin instruktorů, zkušebních komisařů, tajemnictví, členství ve výboru, organizování skautských výstav a podniků sportovních. Návštěvy širšího okolí za účelem propagace a povzbuzování skautingu a zakládání nových oddílů.

Účast ve spolicích pro hry mládeže vedením her, sportu a jiných činností.

Samostatné vedení dětí na hřištích.

Sestavení orchestru různých hudebních nástrojů a koncertováním získávání fondů pro oddíl, sdružení, Svaz, dobročinné spolky; zábavné besídky pro staré lidi, dělníky, děti a pod.

Zřizování radiových stanic pro slepce, invalidy, starce atd.

Návštěvy slepců a předčítání jim.

Yvážení mrzáků, invalidů na procházku.

Pěstování zelenin a ovoce k dobročinným účelům.

Služba první pomoci a poskytování sil k službě veřejné.

Vhodná dobrovolná služba v nemocnicích.

Práce v odborech pro sociální péči, spolicích pomocných.

Uspořádání výletů a prázdninových kolonií pro chudou mládež.

PROGRAM ČINNOSTI ROVERSKÉHO KMENE.

Program, který následuje, je založen na praktické činnosti oddílu, který trvá šest let a má podati jistý názor, jak by se mohla prováděti všestranná činnost. Největší obtíží bývá příliš malý počet roverů, kde nelze proto všem podmínkám vyhověti. Kde tomu tak jest, tam se doporučuje tvořiti sdružené kmeny ro-

verů nebo získávají nové členy, při čemž se zároveň buduje program.

Původně byl tento oddíl založen jako roverský kmen. Dnes má sekci vlčat a sekci skautů vedených rovery samými. Počet členů oddílu: vůdce, pokladník. 18 roverů, 16 skautů a 16 vlčat — v celku 52.

Oddílová rada schází se čtvrtletně.

Roverská rada zasedá měsíčně, plenární shromáždění je čtvrtletně, co rady vlčat a skautů mají také své schůze pravidelné.

Doupě je otevřeno denně po jednu a půl hodiny jako ochranná stanice pro první pomoc s jedním roverem ve službě a desíti jinými, kteří se s ním střídají, co dva roveři vedou denně hry na dětském hřišti nebo v útulku.

Pondělí. Box, vlčata a skauti pod vedením rovera jako instruktora, po případě jiný sport a hry, možno-li venku.

Úterý. Schůze roverů; hovory a debaty, minutové promluvy, odborná skautská práce a studium. Program ustanovuje roverská rada.

Středa. Schůze vlčat.

Čtvrtek. Schůze skautů.

Pátek. Hudební cvičení (smyčcový orchestr).

Sobota. Léto. Měsíčně jeden „Week-end camp“, táboření od soboty v poledne do neděle do večera. Návštěvy sousedních roverských kmenů. Jindy skautské výpravy a exkurse tak často, jak možno.

Zima. Návštěvy významných budov, museí, dobrých divadelních her, koncertů, přednášek. Zimní vycházky, pokud počasí dovoluje.

Jeden společenský večer s programem a dva taneční každou zimu, k čemuž jsou zváni přátelé oddílu, rodiče i cizí hosté; skautská výstavka s prodejem vlastních výrobků, prací rukodělných na jaře a v létě oddílový podnik propagační.

Schůze s rodiči jednou v roce.

O prázdninách tábor stálý nebo putovní.

Každý rover má své stálé zaměstnání v oddíle nebo ve kmeni, k tomu přistupuje vedení vlčat, skautů a ostatní činnosti výše zmíněné, jako pokladník, hospodář (obstarává oddílovou „kantýnu“ — hoštění čajem, zákusky a pod. za vhodných příležitostí), inventárník, kronikář atd.

Roverský rádce ustanoví rovera, který v určité družině vybírá příspěvky a odvádí pokladníkovi.

V létě žije tenisový klub, vedený zvláštním tajemníkem, team plavců, team lehkých atletů, vedené sportovním sekretářem. (V zimě u nás i lyžaři, bruslaři. Pozn. překl.)

To je nárys práce, která může býti vykonána rovery, kteří vedou sami sebe za rady a pomoci svého vůdce, pokud je třeba a zároveň i vlčata a skauty.

DOSLOV PŘEKLADATELE.

Moji čtenáři mi prominou, když ke stránkám anglického autora přidám i já několik slov. Mám k tomu své důvody, neboť jsou mnozí, kteří nepochopili ani ideu ani její provádění.

Když jsem v květnu r. 1922 o tomto předměť psal do „Vůdce“, výslovně jsem prohlásil: „Nechceme ihned a za každou cenu zavádět tuto novotu. Možno, že i přikročíme k nějakému pokusu a zkušeností takto získaných použijeme k realizaci nebo zamítnutí této myšlenky.“

Byl to tedy článek jen informační a dobře jsem věděl, proč radím k opatrnosti. Vždyť i v Anglii byla tato věc ve stadiu pokusů a značně se od původních směrnic uchýlila.

Byli-li někde nedočkaví a z chtivosti po novotě a originalitě zavedli si rovery bez pevného programu a bez důkladné znalosti podstaty a základů celého hnutí, jen dobrou myšlenku poškodili. Neprospěli ani hochům — ti prostě nevěděli, proč jsou teď rovery a ne skauty — ani hnutí našemu, neboť konati experimenty lidem, kteří k tomu nemají zkušeností a průpravy, se nedoporučuje.

A tak co v Angli se pracovalo, u nás se zhusta jen tápalo. Náčelnictvo bedlivě sledovalo, jak se ideí roverské daří v Anglii a několik pokusů konaných zejména v Praze, dávalo tušit, že v roverství skryta je ohromná mohutnost výchovná, schopná zmocnit se mládeže v nejnebezpečnějším věku pohlavního do-

spívání. Správné odstupňování výchovných kategorií: dítě-vlče, hoch-skaut a mladík-rover, dalo výchově ve skautingu definitivní cíl a přesně stanovilo způsob práce, která je u každé skupiny jiného druhu a podstaty.

V roce 1923 mohl jsem už se svolením Náčelnictva uveřejnit článek „Roverství“, kde byl tento směr postaven na pevný základ, stanoveny řady a pravidla, určen roverský průkaz, dány předpisy krojové a mohlo se pracovat na konkrétním podkladě.

A hle! Ti, kteří se k roverství zprvu nejvíce hrnuli, ztratili pojednou chut. Čím to asi? Poznali, že roverství není jen stužka s nápisem „Rover“, ani že to nejsou písmena R S na klobouku, dokonce ne pak roverská hůl s vidlicí na konci, ale že je to práce a práce a zase práce a tuhá, vytrvalá, žádné hračky, sport a výlety.

I nastala u nás v roverství stagnace. Bratřům zpravodajům pohříchu namnoze ušlo, co pozitivních výchovných hodnot obsaženo je v roverství a proto tento směr nijak nepropagovali a nechávali vůdcům na vůli, chtějí-li rovery zavést či nikoli. Zejména pak se přehlíželo, že v roverství musí býti vyjádřen ne věkový, ale mravní ekvivalent a že tedy nemůže roverem být každý. A tak nám narostli tak zv. „rověři“, hoši ne snad zlí, ale myšlenky roverské na hony vzdálení.

Často vůdce, když už si se svými dospělými hochy nevěděl rady, buď že nemohl nebo nechtěl se jim věnovati, povýšil tuto společnost na roverský kmen, kdež se navzájem požírali. Skautské hnutí v každém tom případě utrpělo škodu.

Ani krásná kniha Baden-Powellova neměla toho účinku, který jsme si od ní slibovali. Zase jen proto, že se malověrní lekli odpovědností, kterou s sebou přináší vedení roverského kmene.

S radostí bral jsem proto do ruky knížku Nevillovu, která přináší mnoho ulehčení do naší práce. Mluví velmi určitě a přesně, ale radí dobře a ukazuje cestu schůdnou každému skautskému pracovníku dobré vůle. I Nevill chce mnoho, rozvrhuje však práci hospodárně a může za ním jít bez obav každý, aniž by před cílem ztroskotal. V knize „Na pouti za úspěchem“ promluvil idealista teoretik, v knížce této mluví idealista praktik.

Když jsem knížku přečetl, rozhodl jsem se hned, že ji přeložím a seznámím naše pracovníky s jejím obsahem. Toto rozhodnutí bych rád několika slovy ospravedlnil.

* * *

Často se nám už vytklo, že nejsme dosti původní, že ve skautingu většinou přebíráme z ciziny, dávajíc málo ze svého. Tak bude jistě i v tomto případě. Mohu námitku odmítnouti několikerým způsobem. Nejsme to jen my, kteří berou z ciziny. Co v oboru výchovy vyšlo u nás ryze původního, kde je ten náš moderní Komenský? Odkud přišla na příklad celá pedopsychologie, co vše nám dal Claparède, Hall, Wundt, odkud k nám přišly testy, abych se věci jen dotknul. Není možno, aby každý dal původ dobrému směru výchovnému a aby se objevil každý týden nový.

Skauting je květ cizích luhů, ale nevyšla-li kniha „Die deutsche Turnkunst“ už v roce 1816? Bude z toho někdo moudrý vyvozovati důsledky vzhledem k instituci u nás dnes nejnárodnější? Ne nádoba, ale obsah, ne forma, ale duch. Tento obsah, tento duch tolika našim kritikům unikají. Veletoč udělá Němec, Francouz, Ital jako Čech. Podobně také postaví stan každý hoch — příslušník různých národů. Na tom však nezáleží, ale záleží na tom, jak v takovém stanu, jak v tělocvičně se bude žít, o čem se tam bude mluvit, jaké zásady do duší vštěpovat. To však nutno

prožit, nutno se v ducha hnutí ponořit — a pak teprve mluvit.

Přeložil-li jsem tuto knížku, učinil jsem tak zejména proto, že je výsledkem bohatých zkušeností — mělť v roce 1924 v Anglii 12.429 roverů — a tu se již shledá hezká hromádka poznatků. A zase nemá to býti nic, než kadlub, do něž jadrný kov je třeba teprv z mladých duší vytavit a zpracovat žhoucí, než jej nevítané vlivy schladí.

Mohl bych svůj čin odůvodniti i psychologicky. U nás tak okatě dáváme na jevo, že „nemo propheta in patria“. Vzpomeňte jen na hnutí „rekreační“ z prvních dob naší samostatnosti! Proto dělá-li něco tak a tak Angličan Nevill, je to v očích nemyslicích lidí už samo sebou dobré. Ale tohoto důvodu se zříkám.

Ještě slovo, proč jsem ponechal slovo „rovering“. Ujalo se slovo „skauting“ a je přesným vyjádřením a uznaným označením určitého systému výchovného. I tam, kde pro toto hnutí užili mateřské řeči (Eclairer, Padviner, Esploradore, Cserkés, Harcerz), hovořili-li se o systému, užívají slova „skauting“. Tak je u nás i se slovem „junák“ a po mém soudu význam „junáctví“ nepoví nikdy tolik jako „skauting“. Kdyby mělo být po mém, vyhradil bych slovo „junák“ právě pro rovery a zůstal při stupnici vlče, skaut, junák. Nejsem přítelem cizích slov, ale protože se „rovering“ tak těžko překládá a že přes to tolik povídá, ponechal jsem tento cizí název. Ostatně pole je tu stále otevřené a přijde-li někdo s výstižným a pěkným slovem, i tím prokáže hnutí našemu skautskou dobrou službu.

* * *

Pro přehled a informaci chci seznámiti s vývojem jakým prošel rovering v Anglii. Jen mimochodem tu připomínám, že největší skautská organizace, Boy Scouts of America, na hnutí roverském se neúčastní.

Prozatímní pravidla roverská vyšla v září 1918.

Teprve v roce 1921 zařaden byl rovering jako plno-
cenná a rovnoprávná složka skautského hnutí do ofi-
ciálních pravidel (Rules).

V oněch provisorních pravidlech vyznačil Baden-
Powell úkol roverů těmito slovy:

„Roveři jsou obdobou vlčat a jako tato, tak i oni
zůstávají součástí oddílu. Potřeba utvořiti je vznikla
z poznání, že starším hochům je nutno poskytnouti
širší a oddělený výcvik, aby našli nové a svěží pod-
něty, které by je znovu a znovu poutaly k hnutí. Ve-
dle toho, co rovering je připravuje pro jejich budoucí
život, je zároveň pro ně přípravou pro jejich činnost
vůdcovskou, používaje jich jako instruktorů v obo-
rech, ve kterých zvláště pracují. Taková dobrovolná
výchovná spolupráce je znamenitou pomocí zejména
v dobách poválečných.“

Na těchto slovech náčelníkových nebylo třeba ni-
čeho měniti a podržela platnost podnes.

V podrobném odůvodnění, proč byl rovering zave-
den se poukazuje na čtyři příčiny: 1. pomocí hochům
v době pubertální a postpubertální, 2. dáti práci je-
jich vyšší úroveň a tužší podmínky, 3. připoutati
starší hochy neskauty, 4. přivésti hnutí zpět hochy,
kteří se vraceli po válce od pluků. Poslední důvod,
důležitý sice, ale brzy odpadl.

Stáří hochů bylo tehdy stanoveno na 15 let. Mlad-
ší nesměli se přijímati a už zde stanovena zásada, že
ne každý patnáctiletý musí býti roverem. Už tehdy
vyzdvihovala se morální stránka roveringu nade vše.

Dnes je to rok 17., který v Anglii opravňuje ho-
cha k stupni roverskému. My jsme šli o rok níže a
připustíme hocha k roverství v 16. roce, dříve však za
žádných okolností. Horní věková mez pro rovery
v Anglii stanovena není. Z toho někteří u nás vyvo-
zují, že roverem může býti muž jakohokoliv stáří. Ne-
hledě k tomu, že taková věkově různorodá společnost
nepřinese nikomu valného užítku — nejméně hnutí —

čtete-li dobře a správně-li vykládáme slova původce rovingu i jeho propagátorů, přijdeme k jinému náhledu.

Všude čtete: „Young man“, mladý muž, nebo „The boy on the treshold of manhood“, hoch na prahu mužství. Proto soudím: má-li kdo lásku ke skautingu, ať se v dospělém věku věnuje vedení, ať nám pomůže a rozmnoží řady dospělých pracovníků, ale hrátí si na skauting zdá se mí dospělých lidí nedůstojno.

Už tehdy mohl se státi roverem skaut druhotřídní, a ustanovení to nebylo měněno. Jinak organisování roverů děje se podle osvědčeného vzoru skautů a řídí se jím podnes.

Na kroji, jak byl tehdy předepsán, není také podstatných změn. Na klobouku nosila se dříve písmena S S — senior scout, starší skaut. Ta proměněna v nynější R S — rover scout.

Podle původních pravidel mohl rover nositi v punčoše zvláštní skotský nůž, skean-dhu zvaný. Od toho upuštěno.

Největších změn doznaly odborové zkoušky. Všechna látka rozdělena byla na čtyři skupiny: 1. námořní, 2. pozemní (většinou skautské disciplíny), 3. rolnickou, 4. průmyslovou a obchodní. Odznaky lišily se barvou: modrá, červená, zelená a žlutá. Jak vidno, šlo se tu za čistě praktickými cíli, zdá se však, že získané zkušenosti byly takového rázu, že od tohoto systému bylo upuštěno. Roverům jsou nyní přístupny všechny odborné odznaky skautské a mimo to odznak poutníka a zálesáka.

To by tak zhruba bylo vše, co je nutno po této stránce věděti. Jak bylo postupováno u nás, řekl jsem výše a nynější roverské řady až na několik změn krojových, kryjí se v celku s anglickými.

Přistupuji k podrobnostem o nichž, myslím, že by vzniknouti mohly tu a tam pochybnosti.

Je to v prvé řadě otázka roverského vůdce a rádce. Je-li skautský vůdce dospělý, života zkušený muž, není příčiny, aby nemohl býti i vůdcem roverů. Tak je to většinou v Anglii, kde se vedení oddílů chápou zhusta dospělí a s použitím družinové soustavy dělají divy. Jinak je u nás. Známo, jak z nedostatku dospělých, svěřujeme práci mladým lidem kolem 20. Konají svůj úkol dobře, ale na starší hochy dostačují málokdy úplně. Tu je třeba, aby vedle skautského vůdce (scoutmaster) byl i vůdce roverů (roverleader). Tento vůdce roverů má mezi nimi zcela jiné postavení. Předně není jeden z nich a to už značně podporuje jeho prestiž. Pak je to zralý muž, který může hochům něčím býti. Proto dívám se na roverského vůdce spíše jako na poradce, protektora, ochránce. Nebudou tu konflikty mezi ním a vůdcem oddílu, když do věci budou mluvit dvě osoby? Všimněme si že roverský vůdce nevede, nepředsedá, má jeden hlas jako každý jiný. Je pouze na stráž, radí a vystupuje aktivně tehdy, když je k tomu výslovně volán.

Musíme přiznati, že tu zasáhla velmi šťastná ruka a že se tu Angličanům, jako tak často, povedla znamenitá věc. A je-li roverský vůdce opravdu schopný muž, postará se, aby v oddíle byl soulad, aby jeho činnost nebylo vidět, ale ve všem cítit, aby nebyl pátým kolem u vozu, ale svým hochům záštitou a pomocníkem.

Není třeba se této instituce lekat a vhodnou osobu k tomu najdeme spíše než k vedení oddílu, protože tato funkce nevyžaduje ani tak odborných skautských znalostí jako spíše životních zkušeností, rozvahy a taktu.

Za to roverský rádce — na tom spočívá ve kmeni vlastně vše. Angličané mu říkají „mate“ (vysl. mejt) a je to název poddůstojníka námořního, znamená to

však také soudruh, kamarád. Jeho funkce je s dostatek objasněna Nevillem. Jeho volba kmenem, jeho těsná spolupráce s ostatními, jeho odpovědnost, která sa samozřejmě přenáší i na ostatní, to je ono Nevillovo „to train himself“, sebevýchova v nejšířším smyslu a tu je také kouzlo, které je s to dospělé hochy ke hnutí přivábit a v něm je podržet. Zde je opět jádro celého problému. Četl jsem nedávno dopis skauta (oktavána, skautujícího aspoň 7 let) a ten praví svému druhu: „Odcházel jsem letos z tábora s jistým ulehčením a uspokojením, že je konec, ačkoliv nemohu říci, že by byl horší než jindy. Inu, odpoutáváme se od skautingu.“ Ovšem, byl to tábor hodně smíšený a hoši 17 a 18 let věku nenalézali tam dosti pro sebe, když už snad po šesté tábořili a vždy prostým, regulérním způsobem.

Kdo si chce udržet starší hochy — a kdo by toho nechtěl, poškozujje naše hnutí — musí jim dát rozumnou samosprávu a umožnit jim chápat skauting se stanoviska mužů a ne vidět v nich stále ony zelené nováčky, kteří k němu před lety přišli a jichž pýchou bylo, že dovedou uvázatí ambulanční uzel nebo „dračí smyčku“. Proto svobodu starším, bratřím, kázeň sice, ale také svobodu, aby mohli ocenit sami sebe a svůj význam pro hnutí. Jen tak je udržíte v organisaci a dáte vznik tradicím, bez níž začínáme stále znovu.

Nutno pohovořiti ještě o způsobu organisování roverů. Jak bylo vpředu řečeno, je to možno trojím způsobem: 1. při oddíle, 2. samostatně, 3. ve kmenech sdružených. K názvu kmen; to slovo se mi líbí, pro svou symboliku. Vskutku, roveři mají utvořiti společnost, na kterou by jako na kmen se upínaly jejich slabší větve, skautská a vlčácká. Proto jsem podržel název kmen i tehdy, když to není jednotka samostatná, ale součást skautského oddílu. Ideálem je ovšem oddíl o všech třech složkách, jak to správně praví Nevill a na příkladě v dodatku dokazuje.

Roverský kmen jako samostatná jednotka není mi tuze sympatický, protože je tu snadná možnost uhnout se nejvýznamnější práci, výcviku mladších, vlčat a skautů.

Nejhůře bude asi se sdruženými roverskými kmeny. A radil bych pro pokoj a mír ve skautingu, aby jich mnoho zakládáno nebylo. Závadu vidím v tom, že se tu střetá opravdu mnoho zájmů, a musil by to být člověk velmi obratný, taktický a vlivný, aby se mu podařilo udržet vše v kolejiích bez mrzutostí, hněvu a hořkostí. Ale i tato věc stojí za pokus a kdo by si troufal takový kmen organisovat, aniž by tím rozvrátil skauting v místě, o tom řeknu, že je rozený vůdce.

Ke konci slovo o roverském průkazu. Četli jste, jak pěkný názor má tu Nevill a jak dobře radí. Myslím, že právě zde není místa pro lecjaké hnidopíšství a styk s horkým životem že je hlavní. Vyzvedněte vysoko mravní stránku roveringu a to ostatní bude vám přidáno. Zase tu nemám na mysli nějaké přezírání skautské podstaty hnutí po stránce praktické. Stále nutno mít skauting před očima jako celek a skautskou výchovu, jejíž je rovering jen odvětvím, jako výchovu celého člověka. Ale způsob jednání s rovery a vše, co se jím podává, musí se dít pod zorným úhlem jejich věkové dospělosti a ve smyslu jejich touhy po samostatnosti, sebevýchově.

V tom nemalou úlohu hraje i krojování a spolková místnost, roverské doupě. Pravíme-li, že bez kroje může být chlapec dobrým skautem, jen když plní zákon, nedovedu si představit nekrojovaného rovera. Ne, že bych mýsl, jakoby ty pentlíčky a plíšky, jak se tomu někteří neinformovaní nebo zlomyslní posmívají, udělaly z hochy rovera, ale pokládám kroj za projev bratrské příslušnosti, za jakési vyznání víry ve skauting a myslím, že nemusí být rovera, který

by se na kroj nemohl zmocí. A pak, což roverská svépomoc, ta by nesvedla ničeho?

O roverském doupěti při stálé naší bytové krizi, kdy pořád je nám sklep a ledajaká díra nedostupným ideálem, nebudu se šířiti. To odkážeme lepším dobám, ač ani tu se nevyplatí složití ruce v klín a s námahou sice někdy nadlidskou a s obětmi pro hochy neslýchanými dospěje se přece k cíli.

* * *

Konče připisuji tyto stránky našim hochům, kteří hnutí po několik let byli věrní, ale nyní se jim zdá, že je čas, aby odešli. Pravím jim: Není čas a nikdy nebude; nezpronevěřte se svým lepším citům a setrvejte dále. Jak by to bylo sobecké, abyste odešli teď, když se od vás očekává, že převezmete práci za ty, kteří opravdu věkem obtíženi odcházejí nebo k odchodu se připravují. Na vás je rada, abyste se ujali díla a konali je pro jiné, jako jiní je konali pro vás.

Věřím na tolik v moc myšlenky skautské, že nebude opuštěna, najdou-li v ní i starší hoši svůj zájem a k tomu poslouží právě větev roverská. Stavíme pro vás budovu a vy nenecháte síň její prázdné. Najdete v ní tolik pro sebe, a, co více, i pro jiné, že květ vnitřní spokojenosti a osobního štěstí vykvete v nadrech vašich v kráse nevýslovné a vůně jeho rozlije radost do lící vašich i vašich nejmilejších. Úspěch v životě vašem, ke kterému vede vás váš nejlepší přítel a učitel Sir R. Baden-Powell, nemůže vás minouti. Zaměřte vysoko, jak vám dobře radí a dejte v mládí pro své šťastné stáří vše, co máte. Pak i západ života vašeho oblit bude září úsměvů a radostné pohody.

Vzdálená vám sice dnes perspektiva, ale jen pošetilec nemyslí na konce.

J. N.

OBŘAD PŘIJETÍ ROVERA.

Obřad rozdělen je ve dvě části: *Vigilie* (svatvečer, příprava) a *Zasvěcení*.

Před přijetím doručí vůdce budoucímu roverovi listinu, obsahující otázky, které má promyslet a zodpovídati si o vigiliích. Nejlépe, stane-li se tak nějaký den před zasvěcením. Hoch je vyzván, aby se odebral do samoty, tiše přečetl otázky a čestně se pokusil pravdivě je zodpovídati. Nejvhodněji může se tomu zpytování věnovati, odejde-li někam do přírody a vyhledá si tichý koutek s dalekým rozhledem. V létě možno spojit to s bděním na osamělém místě po celou noc. Ale je možno oddati se rozjímání i v roverském doupěti, nebo i doma.

Po vigiliích vyhledá vůdce budoucího rovera a otáže se, má-li snad ještě nějakou otázku nebo pochybnost a porozuměl-li důkladně prostředkům a cíli roverské ideje ve skautském hnutí, když míní přistoupiti.

Je-li třeba, možno čekateli poskytnouti ještě další doby k promyšlení a rozvážení otázek. Nikdo nesmí se cítiti nucen, aby složil nebo obnovil skautský slib, který musí býti vždy považován za čistě dobrovolný čin.

Obřad je míněn tak, že jest jej možno použít stejně u těch, kteří dosud skauty nebyli, jako u těch, kteří k roverství přicházejí z řad skautů, neboť v každém případě musí si býti vědomi kroku, který podnikají.

Vigilie.

Přečti dvakrát každý odstavec a přemýšlej o něm po dobu aspoň jedné minuty, raději dvou nebo tří, než přistoupíš k dalšímu.

1. Čím je člověk starší, tím rychleji mu život ubíhá. Jinak řečeno: života jest jen nakrátko a brzy jsme s ním u konce.

- Vskutku, může se pro mne končítí zítra — ba, již této noci mohu býti mrtev.
2. Dovedl jsem v životě, který mi byl dán, využití každé chvílky co nejlépe?
 3. Promarnil jsem svůj čas nicotným konáním, promrhal jsem tento vzácný statek?
 4. Zabýval jsem se věcmi, které nebyly nikomu — ani mně — na prospěch?
 5. Toužil jsem příliš jen po své zábavě, po penězích, po uznání, aniž bych se pokusil pomoci jiným lidem?
 6. Komu jsem ve svém životě už pomohl?
 7. Koho jsem urazil nebo komu ublížil ve svém životě?
 8. Nevezmu peněz nebo odměny za prokázanou službu, neboť tím jsem a zůstávám svobodným, volným mužem. Nebudu pracovat jen pro svého zaměstnavatele, ale také pro své svědomí. Tak jen budu člověkem.
 9. Štěstí nemůže býti zakoupeno penězi, ale může býti dosaženo i nejméně.
 10. Až dosud žil jsem snad všelijak, mohu však „sloužit“ jiným ve svém volném čase. Jakému druhu „Služby“ mohl bych se věnovati?
 11. Roverské hnutí je označováno jako „Bratrství Služby“ a tu, když se připojím, dostane se mi příležitosti, konati službu různým způsobem, tak, jak by mi jinak nebylo dopřáno. Připojím-li se tedy, učiním to jen pro kratochvíli, kterou mi hnutí může poskytnouti, či pro Službu, kterou je mohu naplniti?
 12. Přidám-li se k roverům, jest mi odložiti všechny špatné návyky, kterými jsem byl ovládán jako hoch.
 13. Které jsou mé špatné návyky?
 14. Jsem naprosto čestný, upřímný a důvěryhodný?
 15. Jsem oddán národu, vlasti, lidstvu, zaměstnavateli svému, svým podřízeným, přátelům, sám sobě?
 16. Jsem vždy v dobré náladě, usměvavý, laskav k jiným?
 17. Jsem střídme a čistě živ, hovořím čistě?
 18. Mám vůli a trpělivost vytrvati, jsou-li okolnosti proti mně?

19. Mám své vlastní přesvědčení, nebo dávám se strhnouti vlivem jiných?
20. Jsem dosti silen, abych odolal pokušení, které by mne svádělo
 k pití,
 k zneuctívání dívek nebo žen?
21. Myslím vskutku na jiné spíše nežli na sebe při svých plánech a podnikcích?
22. Mám-li některé nedostatky nebo slabosti v těchto věcech, *rozhodují se teď a zde* učiniti jak dovedu nejlépe, abych se jich zbavil a se napravil.
Od této chvíle chci kráčet kupředu jako ryzí muž, dobrý občan, podpora a záštita své vlasti.

Zasvěcení.

Do shromáždění členů roverského kmene přiveden je čekatel před vůdce.

Vůdce: Přicházíte s přáním státi se členem Světového Bratrství hochů-skautů jako rover?

Čekatel: Ano.

Vůdce: Třeba jste byl dříve slabé vůle a pošetilý, jste dnes pevně rozhodnut činiti, jak dovedete nejlépe, abyste vedl čistý život, byl čestný, důvěryhodný, přímý ve všem svém konání; čistý ve všem, nač myslíte, čistý ve všem, co podnikáte, čistý ve vsí své řeči?

Promyslíte důkladně, co učiníte se svým životem?

Čekatel: Ano.

Vůdce: Rozumíte zajisté, co se míní slovem Služba. Víte, že máte být v každém čase dobré nálady vůči ostatním lidem, že se máte přičiniti, abyste jim pomohl, i když by vám to nebylo příjemné, i když by se vám to nehodilo, i když by to bylo spojeno s nebezpečím pro vás a že nikdy nebudete očekávati odměny za takový skutek?

Čekatel: To je mi známo.

Vůdce: Uvědomil jste si, že, stává se roverem, připojete se k Bratrstvu, ve kterém máme snahu pomoci

vám, abyste mohl uplatnití své ideály, ale kde od vás požadujeme, abyste byl poslušen našich řádů a prováděl náš úkol býti užitečný jiným?

Čekatel: Vím o tom.

Vůdce: Když jste porozuměl všem těmto věcem, žádám vás, abyste složil skautský slib, maje na paměti, že jeho plnění bude se na vás požadovati s hlediska muže.

Čekatel: Slibuji na svou čest jak nejlépe dovedu: Milovati vlast svou, republiku Československou a sloužit jí v každé době; plniti povinnost vlastní a zachovávatí zákon junácký; býti duší i tělem hotov pomáhati bližnímu.

Vůdce: Věřím v tvou čestnost a jsem přesvědčen, že se ze všech sil přičiníš, abys byl věren svému slibu. Od této chvíle jsi členem našeho roverského Bratrstva.

Na to odevzdá vůdce novému roverovi roverský odznak, stiskne mu ruku a uvede jej do bratrského kruhu ostatních roverů.

OBSAH:

Úvod	3
Proč organisujeme rovery	6
Roverský vůdce	7
Roverský rádce	11
Obřad při přestupu	14
Roverský průkaz	15
Obřad přijetí rovera	17
Kroj	20
Roverské doupě	22
Vedení roverského kmene	23
Sdružené kmeny roverské	25
Roverské táboření	28
Všeobecný program	29
Heslo skautů-roverů „Služba“	32
Dodatek	36
Vhodná literatura pro rovery	36
Návrh činnosti	37
Návrhy služeb	37
Program činnosti roverského kmene	38
Doslov překladatele	41
Obřad přijetí rovera	51

